

PRENUMERATA:

kosztuje z dostawą w miejscu:	
miesięcznie	— 90 Zł.
kwartalnie	270 „
półrocznie	540 „
rocznie	1080 „
Prenumerata zamiejscowa:	
miesięcznie	1 zł.
kwartalnie	3 „
półrocznie	6 „
rocznie	12 „

HASŁO

OGŁOSZENIA:

Strona	350 Zł.
1/2 strony	175 „
1/4 „	90 „
1/8 „	45 „
1/16 „	30 „
1/32 „	15 „

Przed tekstem 100% drożej.
Drobne za słowo 30 gr., poszukującym pracy 50% niżki.

Pismo poświęcone sprawom politycznym, społecznym, gospodarczym i literackim.

Naczelny redaktor: Jan Kulesza przyjmuje od 11—16 codziennie, ul. Rejtana 7. I. p. tel. 506. Konto czekowe P. K. O. Kraków Nr. 406.862

Nr. 1. Adres Redakcji i Administracji: ul. Krakowska 7. (w drukarni L. Styrny)

Rok VI

Czego oczekujemy.

Rok 1930 był pod względem przemiany sposobu myślenia społeczeństwa polskiego naprawdę przełomowym.

Zażarta walka opozycji, nie liczącej się z niczem, bezpłatne agitacje małowartościowych trybunów politycznych, dobijających się do żłobu, wzbudziły w społeczeństwie niewiarę i niesmak.

Jednolita i zwarta polityka obozu prorządowego, która mimo wprost rozpaczliwej sytuacji gospodarczej całego świata, dała pozytywne rezultaty, wskazała jak postępować należy, aby poprawa bytu gospodarczego w Polsce nie była tylko chwilową i stale się wzmacniała.

I oto lwia część społeczeństwa, mimo tużmanienia opozycji, wypowiedziała się za obozem pracy, za obozem Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Niesłychane zwycięstwo listy prorządowej pozwala nam mieć nadzieję, że tak sytuacja polityczna jak i gospodarcza w naszym kraju ulegnie zmianie na lepsze.

Jak się dowiadujemy w pierwszym rządzie pomyślana jest planowa rozbudowa, a to nie tylko w stolicy, lecz również i na prowincji. Budownictwo w całej Polsce na większą skalę prowadzone, ożywi znacznie rynek, zmniejszając bezrobocie, podnosząc przemysł, rzemiosło i handel.

Nie ulega wątpliwości, że Polska otrzyma w tym roku kilka dogodnych pożyczek zagranicznych, które pozwolą naszym instytucjom w większej mierze udzielać kredytu i to tańszego, czem podniosą znacznie produkcje w państwie.

Ostatnio podpisano kilka traktatów handlowych z obcimi mocarstwami, które to nam pozwolą nadmiar naszej produkcji umieścić poza granicami państwa.

Dla ratowania rolnictwa, które na całym świecie przechodzi ciężki kryzys, obmyśla rząd wydatną pomoc, pozatem istnieje tendencja obniżenia produktów przemysłowych w stosunku do produktów rolnych.

Z chwilą kiedy ceny produktów rolnych będą odpowiednikiem cen produktów przemysłowych, musi kryzys rolny ustać.

Naturalnie, że taka przemiana nie może być przeprowadzona gwałtownie, lecz drogą powolnych ewolucji.

Rząd dokłada wszystkich sił, aby tanim kredytem do tej równowagi tak potrzebnej w życiu gospodarczym Państwa doprowadzić.

Rok 1930 był rokiem agitacji i walki politycznej, niechaj rok przyszły będzie rokiem spokojnej pracy, rokiem rozwoju gospodarczego i mocarstwowego.

J. K.

Wszystkim naszym Szan. Prenumeratorom, Współpracownikom, Czytelnikom i Sympatykom życzymy z okazji NOWEGO ROKU wszelkiej pomyślności.

Redakcja.

wionych może poraz pierwszy na silnym państwowym gruncie — wyszła nowa większość jako dowód bezgranicznego zaufania mas do poczynań Marszałka.

Te objawy przeistaczającej się jaźni polskiej pod tchnieniem nowej wiosny polskiego politycznego życia będą rękomią, że stare wady i nałogi pójdą precz z naszych osiedli, że w trudnym może jeszcze, ale nieuchronnym boju o nowe dla Polski jutro wyrosnie nie-spożyty gmach polskiej państwowości tak silny że „w gromach nie pęknie“.

B. B.

Dwie słuszne odpowiedzi na listy „brzeskie“.

Posel prof. dr. Aleksander Domaszewicz, pułkownik rezerwy, publikuje następującą odpowiedź, którą podajemy w obszernym skróceniu:

Dowiadujemy się, że niektórzy profesowie uniwersytetu wystosowali do członków Sejmu i Senatu list w sprawie rzekomo nieludzkiego traktowania grupy b. posłów oskarżonych o zbrodnie polityczne i kryminalne i umieszczonych na czas śledztwa w więzieniu brzeskim. Po zapoznaniu się z treścią listu i ze sygnującymi go podpisami oświadczam, że jako członek Sejmu niczego w tej sprawie nie uczynię, gdyż nie uważam, abym jako poseł miał w tej sprawie jakiegokolwiek kompetencję, zaś jako obywatel mam pełne zaufanie i do rządu i do sądów, że jeśli były jakieś nadużycia to je ukróćą i ukarzą i że w każdym razie postąpią zgodnie z interesami państwa. Nikt niema prawa budzić w społeczeństwie co do tego jakiegokolwiek wątpliwości przez jakiegokolwiek nawoływanie. Nie ma tego prawa Sejm i Senat, a nie mają go tembardziej profesowie wyższych uczelni. Publiczne wystąpienie Panów narusza w wysokim stopniu zasady prawnego i publicznego porządku i jest demonstracją polityczną, która jątrzy ludność, podrywa zaufanie narodu do rządu i podważa autorytet władzy państwa oraz autorytet Polski za granicą.

Jeśli Panom — w co nie wątpię — chodziło o samą rzecz, a nie o publiczną demon-

Dwanaście miesięcy wstecz.

Nieubłagana walka opozycji z Rządem a nawet autorytetem Głowy Państwa — dymisja gabinetu prof. Bartla — Rząd pułk. Stawka jako punkt wyjścia do nieoczekiwanego pojawienia się na widowni politycznej gabinetu Marszałka Piłsudskiego — rozwiązanie Sejmu — nowe wybory — Brześć i nowe oblicze polskiego parlamentu — oto błyskawice rozświetlające horyzont państwowego życia w Polsce w minionym roku.

Wszystkie te doniosłe wypadki rozgrywają się w atmosferze ciężkiej, tem tragiczniejszej, że życie ekonomiczne trzeszczy w fatalnej obręczy wszechświatowego gospodarczego kryzysu, że nieprzebierającej w środkach zajadłości opozycji nie wystarcza mącenie opinii własnego społeczeństwa.

Opozycja jak za starych dobrych czasów wszechwładnego „liberum veto“ sięga do wypróbowanego już zatrutego kołczana — „obcej interwencji“ na korzyść polskiego nierządu.

Obóz przełomu majowego — reprezentowany w sejmie przez najliczniejszy wprawdzie klub BBWR ale pozostający w stałej mniejszości wobec zagrożonego w istocie swego bytu zgranego klanu sejmowych prowodyrów — nie był w stanie przeprowadzić zasadniczego i nadrzędnego postulatu, jakim był problem naprawy ustroju. Kiedy wszystkie akty dobrej woli ze strony Rządu Marszałka Piłsudskiego a nawet czynne wmieszanie się w życie parlamentarne Głowy Państwa zostały przez rozwarcholoną sejmokrację brutalnie odepchnięte, musiał w grę wkroczyć inny czynnik — czynnik siły i decydującego działania.

Na szczęście dla polskiego państwowego życia taki czynnik istniał i chociaż z początku nie przerywał wątku rozwijającej się rozgrywki to jednak stale i bacznie śledził tok parlamentarnego boju i wreszcie zdecydował, że chwila do czynnego wystąpienia nadeszła.

W ten sposób na szali wypadków znalazł się autorytet Marszałka Piłsudskiego.

Można powiedzieć, że miniony rok, to chwila o historycznym i przełomowym znaczeniu dla Polski. Zrąb nowej psychologii państwowej i politycznej, dostosowanej do zmienionej z gruntu fizjognomji wskrzeszonego Państwa został w oryginalny sposób zmontowany w duszach najszerzych mas w słynnych wywiadach Marszałka. On tylko jeden mógł tak silnie a tak popularnie do serc polskich przemówić a rezultaty, jakie tą metodą pracy osiągnął świadczą, że wybrał dobrą i jedynie skuteczną drogę. Jeżeli kiedyś historia — ta „magistra vitae“ — zasiądzie do obiektywnej a surowej oceny wszystkich przejawów polskiego politycznego życia, a w szczególności rozważy zdarzenia ubiegłego roku, to rozreklamowana a jeszcze dotychczas nie stwierdzona rzekomo martyrologja brzeska będzie tylko drobnym epizodem wobec brzemiennego w skutki wystąpienia Marszałka Piłsudskiego do walki o Nową Polskę i Nowego w tej Polsce Polaka.

Bezpośrednim skutkiem tego przeboju, to zmieniony gruntownie skład polskiego parlamentu. Bez uciekania się do oktroji, bez dyktatorskiej na gardle pętlicy, jak to widzieliśmy w innych państwach — w wyborach — posta-

NA KARNAWAŁ.

wszelkie materiały po znacznie
zniżonych cenach nabyć można
W FILJI

Antoniego Uwiery

ul. Krakowska 2.

**PIJCIE
ZNAKOMITE**

PIWO OKOCIMSKIE!

stracę, to jedyną drogą dla Panów, jako profesorów i wysokiej rangi urzędników państwowych w sprawie tej była droga służbowa do p. ministra oświaty.

Nie mogę wreszcie pominąć milczeniem tej okoliczności, że list Panów jest wypadkiem bez precedensu, choć nieraz już miały miejsce zdarzenia, któreby bardziej uzasadniały publiczne wystąpienia luminarzy nauki polskiej w sprawach, w których prawo, kultura, etyka, humanitaryzm, a nadewszystko dobro naszej ojczyzny były z pewnością bardziej dotknięte aniżeli w tej, dotąd niezbadanej sprawie. Rzecz cała jest tembardziej dziwna, że zarówno deklaracja złożona w Sejmie przez posła Koca jak i odpowiedź prof. Krzyżanowskiemu, nie pozwala już oddawna nikomu mieć żadnej wątpliwości, że oskarżenie podniesione przeciw funkcjonariuszom więzienia w Brześciu, będą zbadane, a jeśli odpowiadają prawdzie, zostaną skierowane do sądów, celem osądzenia i ukarania.

poseł Domaszewicz.

W dniu dzisiejszym prof. dr. Alfred Ochanczyk opublikował odpowiedź na list profesorów uniwersytetu poznańskiego w sprawie Brześcia.

Odpowiedź ta brzmi:

Na list, wystosowany między innymi do mnie a dotyczący wiadomości o obchodzeniu się z więźniami w Brześciu, oznajmiam, że zaraz po wytoczeniu interpelacji sejmowej konkretnych oskarżeń zająłem stanowisko, iż sprawa wymagała rychłego zbadania przez właściwe władze, wyświetlenia i uczynienia zadość sprawiedliwości. W tym duchu zamierzam dalej działać w charakterze członka Senatu Rzeczypospolitej i niczego nie zaniechać w granicach mojej kompetencji, coby do pożądanego celu mogło doprowadzić. Natomiast opierać się będę wszelkim próbom przeniesienia sprawy Brześcia na platformę gry czysto politycznej, jako utrudniającym tylko wymiar sprawiedliwości a dla interesów państwa szkodliwym.

„Kurjer Czerwony“ słusznie zauważa, że codzienne na kilku kolumnach omawianie przez prasę opozycyjną sprawy brzeskiej jest nie-szczere:

„Ustawiczne, zaciekle wałkowanie tych samych motywów na łamach prasy, lub puszczanie ich na fale inscenizowanych protestów musi, w wyniku, albo stępić ostrze powtarzanych zarzutów, albo też wzbudzić w opinii ogółu podejrzenie co do szczerości i dobrej wiary tych, którzy z pianą na ustach i wzrokiem roziskrzonym od nienawiści głoszą słodycz i powab humanitaryzmu.

Przytem podkreśla:

„Co więcej: jeden z byłych więźniów brzeskich, stanowiący wśród nich osobistość najbardziej ważką, Wincenty Witos, nie zaważał się w sposób zupełnie stanowczy odgrażać się od „kociokwiku“ płaczków, roniących fałszywe, a niebezinteresowne lzy nad Brześciem.

— „Nie chcę być — pisze Witos — zebra-kiem odpustowym, który pokazywaniem swego rzekomego lub rzeczywistego kalectwa, zdobywa sobie serca, albo grosz miłosierdzia przechodniów“.

Posel Adam Ciołkosz na wolności.

W piątek dnia 26 bm. przybył do Tarnowa Adam Ciołkosz, który został zwolniony z więzienia, po ukończeniu śledztwa. P. posła Ciołkosza oczekiwała na dworcu kolejowym delegacja P. P. S.

Posel Ciołkosz wyraził się do znajomych, że on nie był bity we więzieniu w Brześciu. Rygor był bardzo surowy, wojskowy, był za niesubordynację w ciemnicy, lecz nikt nigdy go nie uderzył.

Budżet na rok 1931|1932.

Obecnie opracowuje się na ratuszu budżet na rok 1931|32. Budżet ten ma być realny, wielce oszczędny mimo, że wzięte są w rachubę inwestycje jak baraki dla bezdomnych i praca dla bezrobotnych.

NOWY TYP CIĘŻARÓWKI FIAT 621 L.

6 cyl. 2 tony.

Cena niska.

Generalna reprezentacja na Zachodnią Małopolskę i Śląsk Cieszyński

Jan Kowalski, Kraków
Sławkowska 30.

U nowego Komisarza rządowego.

Nie tak łatwo dostać się do p. komisarza Marszałkowicza. Nie dlatego aby jakie trudności stawiał tym, którzy mają do Niego jakąś sprawę, wręcz przeciwnie, chce wszystkich wysłuchać i dlatego poczekalnia jest zapełniona interesantami i delegacjami. Ile to ludzi z błahemi wprost sprawami kradnie czas, tak drogi na ratuszu. To znowu setki petentów na posady, które nie istnieją. Są tacy naiwni, którzy przypuszczają że Komisarz rządu rozpędzi całą administrację, aby mieć gotowe posady dla petentów zalegających poczekalnię. Szkoda czasu.

Nareszcie dostajemy się do gabinetu pana komisarza.

„A pewnie wywiad“ — wita mię p. Marszałkowicz.

„Odgadł pan, ale ręczę, że będę się skra-cał i niewiele Panu zabiorę czasu“.

„A więc zaczynamy od sprawy najważniejszej to jest od finansów. Nie przeczę — mówił p. komisarz — że sytuacja finansowa naszego miasta jest zła, zaniedbana, lecz nie jest groźna. Chciałbym ratowanie tej sytuacji rozpocząć nie starą metodą pokrywania dziur długami, ale oszczędnością doprowadzoną do najdalszych granic. Budżet miasta musi być zrównoważony. Niema różnicy między prywatnym człowiekiem a miastem. Jeśli prywatny człowiek wydaje więcej niż jego dochody wykazują jest rozrzutnikiem, to samo można powiedzieć o miastach, które budują swoją wielkość nie na realnych dochodach tylko na kredytach. Niestety ostatnie lata nierealnej gospodarki zadłużyły nasze miasto i dziś jesteśmy w sytuacji niewesołej. Mam jednak zamiar z niej wybrnąć i sądzę że wybrnę. Jestem dopiero kilka dni na ratuszu, lecz widzę już że można tu zaprowadzić wielkie oszczędności w administracji tak ogólnej jak i w administracji przedsiębiorstw użyteczności publicznej.

Głównie liczę tu na podniesienie dochodowości elektrowni jak i na dochody z rzeźni, która 1 kwietnia będzie ukończona“.

„Jak więc przedstawia się sprawa elektrowni?“

„Właśnie rozmawiałem z panem dyr. Zawadzkiem, który mię objaśnił, że przygotowania do przyjęcia prądu z Mościc są na ukończeniu i że już w najbliższym czasie będzie można przystąpić do tej tak ważnej dla miasta reorganizacji. Transakcja ta da miastu duże dochody, a jeżeli do tego dodamy oszczędności jakie przeprowadzi się w administracji tego zakładu, otrzymamy bardzo wysoką sumę, która umożliwi racjonalne budżetowanie. Musimy bowiem znaleźć sumy dla budowy domów i baraków dla bezdomnych i to w czasie najbliższym. Jest to jedno z najbardziej piekących zagadnień, gdyż dotychczas wybudowane baraki są przepełnione. zaś bezdomnych jest jeszcze w mieście moc“.

Tych nieszczęśliwców trzeba gdzieś umieścić.

„Wielce trudną do opanowania jest sprawa bezrobotnych, gdyż miasto nie mając zbędnych kapitałów, nie może skutecznie bezrobociu przeciwdziałać i musi w tym wypadku liczyć na doraźną pomoc rządu. Jednak mam nadzieję, że znajdę u odpowiednich czynników zrozumienie dla tej tak ważnej sprawy“.

„Pocieszającą jest rzeczą — opowiada p. komisarz, że nowa rzeźnia, której budowa tak nadwyrężyła płatniczość miasta jest już na ukończeniu i że już 1 kwietnia będzie usprawniona. Dochody jej pokryją zapewne oprocentowanie tej budowy i odejmą tem ogólny budżet miasta“.

„Wiem p. redaktorze — kończy p. komisarz — że czeka mię tu praca ciężka, ale jestem

przekonany, że zdołam trudności pokonać i doprowadzić do uzdrowienia finansów naszego miasta“.

Dziękując serdecznie za udzielenie mi informacji, żegnam energicznego młodego włodarza miasta, na którego czeka znów pełna poczekalnia.

K.

Rezygnacja „Króla kurkowego“.

Dowiadujemy się, iż wskutek źniezdrowych stosunków w Miejskiem T-wie Strzeleckiem, zrezygnował p. Mjr. Zakrzewski z godności „Króla kurkowego“ a na znak protestu odmówił T-wu swego portretu i wypisał się wogóle z grona członków. Również zrezygnował p. Dr. Zbiegniewicz z godności prezesa T-wa. Od siebie dodajemy, że jest to rzecz niebywała w życiu Tow. kurkowych, by „król“ musiał zrezygnować.

Oplątek w wojsku.

W dniu 24 grudnia br. odbył się w świetlicy 16 pułku piechoty „Uroczysty Oplątek“ dla żołnierzy tut. garnizonu.

Na uroczystość tą przybyli: ks. infułat dr. Mysor w imieniu ks. Biskupa, p. Sokołowski w imieniu p. Starosty, wiceburmistrz dr. Mütz z asesorem płk. Hoborskim, p. Matarowiczowa imieniem stowarzyszenia „Rodziny Wojskowej“, p. prokurator Potępa i wielu innych przedstawicieli społeczeństwa miejscowego.

Do zebranych przemówił w podniosłych słowach ks. inf. Mysor, następnie przemawiali komendant garnizonu pułkownik dyplomowany Myszkowski, który podziękował za liczny udział przedstawicieli społeczeństwa, oraz p. dyr. Wojciechowski.

Po złożeniu sobie życzeń i połamaniu się opłatkami, orkiestra 16 pułku piech. odegrała kilka kolend. Cała uroczystość odbyła się w bardzo miłym nastroju i wywarła na zebranych a w szczególności na żołnierzach niezapomniane wrażenia.

W związku z notatką, która pojawiła się w Nr. 47 „Hasła“, w której między innymi zostałem wymieniony jako członek rady miasta Tarnowa, oświadczam, że mianowania tego nie przyjmuję, ponieważ w tym składzie rady przybocznej moja współpraca dla dobra interesów miasta Tarnowa i jego ludności byłaby niemożliwą i bezowocną.

Inż. Kruszyna Franciszek.

Miast życzeń.

Zamiast życzeń świątecznych i noworocznych składają członkowie Tym. Zarządu Miasta pp. Marszałkowicz, dr. Mütz, inż. Okoń, dr. Lubieniecki i pułk. Hoborski 100 zł. z prywatnych funduszy na budowę pomnika Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Korpus Oficerski 16 p.p. ofiarował zamiast życzeń świątecznych i noworocznych 135 zł. na „Łódź Podwodną“ „Odpowiedź Treviranusowi“.

Major Horsetzki ofiarował 10 zł. miast życzeń świątecznych i noworocznych na Łódź Podwodną „Odpowiedź Treviranusowi“.

Godne naśladowania.

Co jakiś czas posyła szkoła pow. w [Sielcach zabawki dla dzieci w „Lecznicy i w Żłóbku“ się znajdujących, akcja ta prowadzona jest przez kierowniczkę szkoły p. Helenę Marcikównę. Obecnie na gwiazdkę otrzymały dzieci 2 pudła ciastek, cukrów i zabawek. Imieniem biednych dzieci składam serdeczne podziękowanie tak szkole jak i zacnej kierownicze.

Dr. Goździewski.

Zamiast życzeń noworocznych złożył p. A. Kaczorowski właściciel Warszawianki 10 zł. na „Szpitalik Dziecinny“.

Na ekranie życia.

Właściwie co to znaczy? Czy aura robi obstrukcję, zazdroszcząc laurów centrolwiątkom, że to człowiek nie wie, czy to zima czy wiosna. Bano wychodzisz z domu, jest zimno, więc otulasz się w koty, w południe Afryka, pod wieczór Londyn. Do kogo się tu zwrócić, aby jakiś system w ten nieład natury wprowadzić. Byli radni miasta powiadają, że to komisarz rządowy temu winien, nam się w to wierzyć nie chce, raczej myślę, że winę ponoszą radjoaparaty, bo tak pisał już kiedyś „Piast“, a ten ma zdrowe informacje.

Mamy w naszym mieście ciągle sensacje i niespodzianki. Ledwo się wybory skończyły, już utracili radę, a takie było miłe towarzystwo. Całowali się sjonisci z kim mogli a wśród całusów prowadzili naiwnych za guzik dokąd chcieli. Ponoć jeszcze dziś są tacy, którzy się nie połapali, jakimi marjonetkami w rękach tych spryciarzy byli.

Ale się idylla skończyła. Już św. Mikołaj z początkiem grudnia coś mruzczał, wstępując do Tarnowa o dziwnych niespodziankach, ale dopiero na gwiazdkę się dostało.

Rada miejska poszła do domu, zaś Komisarz rządu zjawił się na widowni, aby uczyć w Magistracie oszczędności.

Mówią, że nowy rok ma również wiele niespodzianek w zanadru. Książę karnawału nie zjawi się w Tarnowie, przysyła tylko swego mistrza ceremonji, albowiem co mu tam taki karnawał, gdzie pewnie ani jedna butelka szampa nie pęknie.

W Tarnowie chorują teraz na oszczędność, nie ma się co pchać, powiada wesoły książę i pędzi do Warszawy, gdzie jeszcze z pustych trzosów na karnawał stówka się wyciśnie.

Mimo tej nędzy można zdradzić, że jedna z najelegantszych pracowni damskich pracuje „Ella“ całą parą, aby stworzyć tęliczne cuda z koronek i jedwabiu, jakimi się okryją nasze panie na Nieuleczalnych.

Na liczne życzenia czytelników wznawiamy druk „Na ekranie życia“.

Bandyci na ulicach.

W poniedziałek usiłował wyrostek pod kinem „Marzenie“ wyrwać z rąk przechodzącej tam pani M. torebkę z pieniędzmi. Na krzyk napadniętej, opryszek zbiegł. Coraz częstsze są na ulicach naszego miasta napady i kradzieże, zwłaszcza obok kina zbierają się męty społeczne, polujące na łup.

Samobójstwo na grobie żony.

Onegdaj popełnił samobójstwo na grobie swej żony, która zmarła kilka miesięcy temu, podoficer Wojsk Polskich ś. p. Jakób Kania. Powód samobójstwa nieznany.

O przejściu na Burku.

Sprzedaż drobiu jest rzeczą bardzo ważną i konieczną w życiu gospodarzem miasta, lecz nie rozumiemy dlaczego ma ona odbywać się na chodnikach miasta. Na burku podczas targu przejść nie można kiedy przechodnie wyrwyją sobie z ręki gęsi i częściej przechodnia kułakiem. Nie rzadko też przechodzeń zostaje udekorowany przez złe wychowaną gęś lub indyka. Dlaczego więc handel nie odbywa się na dużym placu tylko na chodnikach.

O człowieku zasłużonym.

Zaiste dużo odwagi znać miał p. A. Seiden, kiedy to stworzył przed laty w Tarnowie biuro koncertowe, aby ze świecą szukać melomanów, którym koncerta są potrzebne.

Usiłowania jego początkowo spotkały się z ironją mieszczuchów, którzy obok kufla piwa, co najwięcej pragnęli usłyszeć w knajpie piosenkę ryknętą przez automatyczną pianolę.

I począł pan Seiden kształcić sobie słuchaczy organizując wykłady i odczyty z historii muzyki z ilustracją muzyczną, sprowadzając prelegentów tej miary jak prof. dr. Z. Jachimecki i prof. Józef Reiss. I stał się cud.

Dzielny pionier muzyki znajdował coraz liczniejsze rzesze słuchaczy na koncertach: Burmestra, Marteau, Kociana, Dubisca, Michałowskiego, Karola Szymanowskiego, Petri'ego, Rubinsteina, Madame Cahier, Ady Sari, Olgi Olgini.

Dr. EUGENJUSZ FIAŁA

Lekarz chorób wewnętrznych i kobiecych
ordynuje w Tarnowie, przy ulicy
Prez. Mościckiego L. 17. parter
Prześwietlanie roentgenem. Leczenie dja-
termją, lampą kwarcową, soluxem i apa-
ratami elektrycznymi.

I trzeba mu przyznać, że nie odstraszał go brak kompletu, nie ratował się drugorzędni gwiazdami, lecz starał się zawsze zadowolnić smak najbardziej wyrafinowanego melomana.

Również w dziedzinie dramatu nie mała jest zasługa p. A. Seidena, że Tarnowiaci mogli podziwiać największych aktorów Polski w ich znakomitych kreacjach.

Dzisiaj już komplety na wieczorach urządzonych przez p. Seidena nie są rzadkością.

Warto wspomnieć o koncercie w 100-letnią rocznicę Bethowena. W skupieniu wysłuchano utwory wielkiego mistrza w wykonaniu światowej sławy „kwartetu drezdeńskiego“.

Również koncert kompozytorski Karola Szymanowskiego był nielada sensacją w świecie muzycznym Tarnowa.

Dzisiaj już miłośników muzyki nie szuka się ze świecą w Tarnowie a dokonał tej metamorfozy p. A. Seiden, niestrudzony pionier sztuki w naszym grodzie.

Kronika karnawałowa.

Może nie taki szampański — może nie taki złotem kąpiący, przybędzie w tym roku książę karnawału do naszego grodu, aby taneczną rozruszać młodzież, ale będzie on napewno niefrasobliwy i pełen temperamentu.

Noc sylwestrowa jest miłą intronizacją tego upojnego księcia, który zjawi się w sali lustrzanej kasy Oszczędności zaproszony przez Tow. kasy nowe, by tradycyjnym zwyczajem Tarnów rozweselić. Perlic się będzie nektar, za serce chwyci śmiech szczerzy.

Do zapomnienia codziennych trosk przyczyni się ta noc beztroski.

Również w sali Sokoła odbędzie się wieczór sylwestrowy wielce urozmaicony.

Dnia 5-go stycznia odbędzie się Bal Akademicki pod protektoratem JWP. prof. Tadeusza Dziurzyńskiego, dziekana Uniw. Jag.

Bal urządzi komitet Kat. Domu Akademickiego w Krakowie.

Młodzież akademicka przygotowuje wiele niespodzianek, które przyczynią się do uświetnienia zabawy. Zarząd Związku Strzeleckiego urządzi w sobotę dnia 3 stycznia Oplatek połączony z zabawą taneczną.

Zarząd Związku Legjonistów Polskich w Tarnowie urządzi w poniedziałek dnia 5-go stycznia 1931 r. w sali stow. Gwiazda Uroczysty Oplatek połączony z zabawą taneczną.

Dnia 5-go stycznia odbędzie się w sali Sokoła Doroczny Bal Podoficów 16 p. p. pod protektoratem JWP. Pułkownikostwa Myszkowskich. Początek o godz. 9 tej wieczór.

W sobotę dnia 10 go stycznia odbędzie się w sali lustrzanej Kasyna Bal na dochód Domu dla Nieuleczalnie Chorych.

Bal ten tradycyjny jest rok rocznie jedną z najświetniejszych zabaw karnawału. I w tym roku stara się komitet o urozmaicenie i uświetnienie tej zabawy.

Z Tow. Muzycznego.

Otrzymałmy następującą notatkę:

Ustąpiłem ze stanowiska kierownika filji Instytutu Muzycznego i tem samem nie biorę odpowiedzialności za stan nauki w tutejszym Instytucie.

Dr. Józef Reiss.

Wystawa prac majolikowych i rzeźb Henryki Kernerówny.

W grudniu otwarto w Salonie Garlińskiego w Warszawie wystawę prac tarnowianki, rzeźbiarki Henryki Kernerówny. Prace utalentowanej tarnowianki wzbudziły duże zainteresowanie tak publiczności jak i krytyki. Jeden z najbardziej surowych krytyków sztuki p. Winkler pisze w „Kurjerze Porannym“.

Kernerówna jest niepospolitą artystką. Jej majolikowe figurynki nie są bynajmniej produkcją t. zw. przemysłu artystycznego, lecz przekraczającą zwykłe granice tego rodzaju wyrobów, samodzielną twórczością o specjalnym charakterze, na pograniczu rzeź-

by artystycznej i plastyki ludowej. Kernerówna każdej swej pracy usiłuje nadać właściwy wyraz a oryginalność jej w formie i barwie jest czasami zastanawiająca. Niewyszukane w technicznym opracowaniu świątki ludowe — w ujęciu formalnym tej artystki nie tracą bynajmniej na swej mocy przekonywującej zawartej w bezpośredniości i żywotności odczucia a wykonanie ich ma przy tem wszelkie zalety z wielką umiejętnością wypalanej majoliki.

Niezwykłymi pracami należałoby również nazwać drobną rzeźbę Kernerówny w miękkim kamieniu, których to prac oryginalność polega na dekoracyjnym traktowaniu bryły, jako masywu, z którego wyrasta kształt rzeźbiarski w zależności od zasadniczego profilu danej masy. Ów prymitywizm o szlachetnych reminiscencjach egzotycznej rzeźby Wschodu, ma w dziele Kernerówny widoki dalszego rozwoju i doskonalenia się.

Ze sceny.

Jadwiga Hańska i Roman Niewiarowicz wystąpią jedyny raz dnia 1 stycznia 1931 roku w Tarnowie w doskonałej komedji Filipa Deczes p. t. „I co z takim zrobić“.

Występ tych przemyłych artystów będzie prawdziwą atrakcją okresu świątecznego.

Błyskotliwy djalog i świetnie przeprowadzona intryga sztuki stanowić będzie miłą rozrywkę dla wszystkich, którzy pragną szczerzej i wesołej zabawy.

Z ostatniej chwili.

Zebranie Rady przybocznej Komisarza rządowego.

We wtorek dnia 30 grudnia 1930 roku odbyło się o g. 18 w sali posiedzeń Ratusza pierwsze posiedzenie Rady Przybocznej.

Jako przedstawiciel rządu zjawił się p. starosta Sokołowski oraz z Rady Powiatowej p. sekr. Marzec.

Posiedzenie zagał p. komisarz rządowy Adam Marszałkiewicz odczytując edykt wojewódzki rozwiązujący Radę Miejską oraz mianujący komisarzem rządowym p. Adama Marszałkowicza, p. Mütza zastępcą komisarza, asesorów i Radę przyboczną.

W uchwale wojewódzkiej wykazane są usterki i niedomagania, które doprowadziły do rozwiązania Rady. Z tych przytoczono brak sprężystej organizacji, usterki budżetowe, niewykończenie inwestycji, rozrzutna gospodarka, oraz województwo zarzuca byłemu Magistratowi zupełny brak zainteresowania dla spraw miejskich. Komisarz rządowy został zamianowany w celu sanowania gospodarki miejskiej, prowadzenia spraw bieżących i przeprowadzenia przyszłych wyborów Rady.

Po odczytaniu reskryptu wojewódzkiego zabrał głos p. komisarz oświadczając, że jeszcze za krótko jest na ratuszu, aby mógł swój program wygłosić, ale zwraca się do Rady, aby z całą lojalnością zechciała z nim, człowiekiem nowym na terenie samorządu pracować. Ja z mej strony oświadczam, że będę się do Panów lojalnie zwracał i dołożę starań, abyście Panowie mieli te same prawa i obowiązki jakie mieli członkowie ustępującej Rady.

Poczem p. starosta Sokołowski odebrał przyrzeczenia od p. komisarza i asesorów, zaś w końcu Radni złożyli przyrzeczenia na ręce p. komisarza.

Z powodu nieprzyjęcia asesorstwa przez p. dr. Lubienieckiego nie przeprowadzono wyborów na asesora płatnego oraz drugiego zastępcę komisarza.

Następnie referował p. dr. Mütz o stanie funduszu miejskiego i przedsiębiorstw.

Jako ostatni punkt porządku dziennego odbyły się wybory do komisji: budżetowej, rewizyjnej, ogrodowej, cementarnej, ubogich, opieki społecznej, sanitarnej, technicznej.

Z powodu braku miejsca referat o funduszach miejskich i o wyniku wyborów podamy w następnym numerze.

DO SPRZEDANIA

Realność w Tarnowie składająca się z partelowego murowanego domu mieszkalnego, zabudowań gospodarczych, oraz około 2-morgowego osztachetowanego ogrodu, nadającego się na oddzielne parcele budowlane. Blizszych informacji udziela Okręgowe Towarzystwo Rolnicze w Tarnowie (budynek Rady powiatowej).

Wszyscy Kupcy ogłaszający się w „HASŁE“ zasyłają
swoim klientom

Zyczenia Noworoczne

Arch. Michał Mikoś

BIURO ARCHITEKTONICZNE
i BUDOWLANE

ul. Kolejowa 5. (Hotel Polski).
Wykonuje obecnie projekty, jakoteż
przeprowadza wykonanie budowli z zakre-
su budownictwa monumentalnego, utyli-
tarnego, wiejskiego i kolejowego.

sporządza plany kościołów, dworów
pałaców, plebanij, will, domów czynszo-
wych, urządzeń wnętrz; obejmuje nadal
budowle te we własne przedsiębiorstwo.
Obejmuje też nadzory techniczne wszel-
kiego rodzaju budowli, jakoteż zastępstwo
stron jako rzeczoznawca sądownie zaprzy-
siężony. Prowadzi nadal bardzo bogato
wyposażony hurtowny i detaliczny skład
materiałów budowlanych.

na
karnawał Z prywatnej piwnicy do oddania
kilkaset butelek wina węgierskiego
białego oraz francuskiego czerwo-
nego bardzo dobrej jakości. Nabyć można najmniej 10
butelek w cenie po zł. 4.50 i 5.50 z odstawą do domu.
Wiadomość przez grzeczność w Administracji »Hasła«.

Fabryka konfekcji damskiej
JÓZEF KETZ — TARNÓW
UL. URSZULAŃSKA 13.

Browar K. R. Sanguski

poleca swoje wyroby:

Zdrój tarnowski

Piwo bawarskie

Porter

BIURO REWIZYJNE

DLA KSIĘGOWOŚCI i RACHUNKOWOŚCI HANDLOWEJ

JÓZEFA MÜLLERA

— tłumacza sądowego i zaprzyśiężonego rewizora księgowego —
mieści się obecnie

przy ul. Krasieńskiego 5. II. p. (róg ulicy Krakowskiej)

JÓZEF HAJDUKIEWICZ

KRAWIEC MĘSKI

w Tarnowie

ul. Urszulańska

wykonuje ubrania męskie z własnych i dostarczonych
materiałów, według najnowszych żurnali.

Zawiadamiam Szanowną P. T. Publiczność,
że prowadzę nadal po moim ś. p. mężu
ZAKŁAD KRAWIECKI
pod kierownictwem najlepszej wykwalifi-
kowanej siły fachowej i przyjmuję wszelkie
roboty cywilne i wojskowe.
Wielki wybór MATERYYJ krajowych
i angielskich.

z poważaniem
B. NIEDZIELSKA
Tarnów, Krakowska 34.

FUTRA

Kto chce oszczędzić i zaopatrzyć się w piękne, pierwszej
jakości futra—niechaj odwiedzi bogato zaopatrzonej skład
Z. Körnera, Tarnów, Katedralna

KOKS

kowalski i do centralnego o-
grzewania najkorzystniejszej i naj-
taniej dostarcza
GAZOWNIA MIEJSKA
w Tarnowie

BIURO ARCHITEKTONICZNE
i BUDOWLANE

Inż. EDWARDA OKONIA

architektki w Tarnowie
ul. Żabnieńska 8.

parter wykonuje: Telef. 236.
plany, kosztorysy, oszacowa-
nia, obliczenia statyczne i bu-
dowy kościołów, dworów, szkół,
plebanji, domów mieszkalnych,
budynków fabrycznych, zabudo-
wań gospodarczych, wystaw skle-
powych i wszystkich robót w za-
kres budownictwa wchodzących.
NADBUDOWY i PRZEBUDOWY
domów oraz pojedynczych mieszkań
wykonuje się na dogodnych wa-
runkach zapłaty.

OSZACOWANIA uskutecznią się dla
sądu, banków i urzędu skarbowego.

SALOMON LION

EXPORT JAJ

TARNÓW — UL. LWOWSKA

BRACIA BRAUN

FABRYKA KONFEKCJI DAMSKIEJ

En gros

TARNÓW

Export

I. FLEISCHER

ul. Wałowa II.

poleca w wielkim wyborze
na karnawał:

rękawiczki szale

chusteczki

krawaty

nowości damskie oraz

dywany perskie.

HOTEL CITY

UL. WAŁOWA

Pokoje z komfortem urządzone, czy-
stość przestrzegana, ogrzewania cen-
tralne, wodociągi w każdym pokoju.

Restauracja hotelowa
kuchnia doskonała i tania.

„WUDETA“

NAJNOWSZA MARKA

śniegowców i kaloszy

wyrobiane nowoczesnym urzą-
dzeniem, z najlepszej gumy
są trwałe i lekkie
i tanie

Skład Konsygnacyjny:

Tarnów ul. Krakowska
Hotel Bristol

Uprasza się o wyrównanie za-
ległej prenumeraty przez załą-
czone czeki, aby uniknąć wstrzy-
mania wysyłki pisma.

Administracja „HASŁA“.